

כיתה א'.

בוקר שגרת. ילדים מגיעים בנחת אל בית-הספר הקטן ומתכנסים לפני מורתם האהובה. חלק מהשיעורים מתבצעים בכיתה וחלקם מתרחשים בטבע. לצד השיעורים הבסיסיים, שיעורים רבים מושמעים מפי בעלי מלאכה, אומנים וחוקרים, המלמדים שיעורי מוסיקה ואומנות, יהדות וספרות מקראית, אומנות לחימה וחקלאות בר-קיימא. בהפסקות, הילדים מתרוצצים בגן המשחקים המקומי, קוטפים תבלינים וירקות בבוסתן הקהילתי עבור ארוחת הבוקר ויוצאים למרעה ולחליבת עיזים בפינת החי המקומית.

זה לא תיאור של בית-ספר למרגלות הרי האלפים השווייצריים ולא סיפור ילדים הלוקח מתוך ספר אגדות. זו התכוונות מציאותית של הקמת מסגרת חינוכית משולבת, דתית-חילונית העומדת לקום על אחת הגבעות הגליליות, בישוב אשר.

חלום כיתה א'

- צביקה נבו -

חלקיים, זוגות מעורבים ואפילו חרדים לאומיים. למרות הגוונים והצבעים, רובם של ההורים מתנגדים להגדרות חברתיות ומנסים להתרכז במטרה המקומית. עבורם יש חשיבות רבה לזהות מגוונת בכיתה אחידה.

"אנחנו מאמינים, שדתיים וחילוניים באשר הם, צריכים לחיות יחד וללמוד יחד", אומר דודו. "זו הדרך הטובה והנכונה ביותר כדי לגשר על פערים, לפשר מחלוקות, ללמוד להקשיב ולקבל את האחר. בחברה הישראלית יש פערים

כאשר התברר, שקיימת קבוצה מצומצמת של תלמידים, נכנסה עמותת "מיתרים" שוב לתמונה, כדי לאפשר הקמה של כיתה ראשונה. הפעם, החליטו ההורים, תוקם כיתה קטנה, הנושאת אופי מעורב, שמיקומה הזמני בישוב אשר.

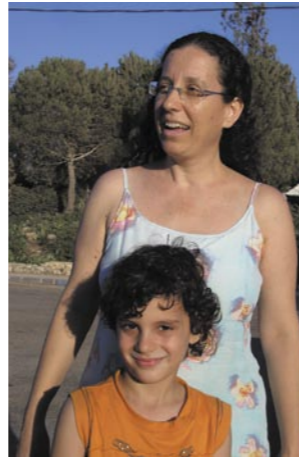
קרקע פורייה לאורח חיים משותף
הרקע של ההורים הפעילים מגוון ונרחב. בתוכם יש דתיים חובשי כיפה סרוגה, חילונים אדוקים, דתיים לשעבר ודתיים לעתיד, חילונים מסורתיים ומסורתיים

יוסי פניני, מנכ"ל עמותת "מיתרים", מגדיר את ניסיון הקמת בית-ספר "מיתרים" במשגב, כהצלחה גדולה ומרשימה, למרות שלא יצאה אל הפועל. "קבוצת אנשים בעלי אינטרס משותף, הצליחה לאגד סביבה קבוצה משמעותית, שנתמכה להקמת בית-ספר מעורב בעל זיקה לחינוך היהודי", אומר פניני. "לשנת הלימודים תש"ס"ט, נכוננו להירשם כעשרים וארבעה תלמידים ומרשים יותר מכך, שלשנת הלימודים העתידית, תשי"ע, כבר נכוננו להירשם למעלה משלושים תלמידים. היתה כאן קריאת כיוון מאוד משמעותית, שהעדיפה דרך חינוכית שונה מהמקובל", אומר פניני.

לאחר כישלון היוזמה, התכנסו ההורים המאוכזבים לשיחת סיכום. בדרך מפתיעה, הרעיון להקמת הכיתה המקומית המגוונת, נולד באותו מפגש מסכם. אחת האימהות נזכרת, שהפגישה היתה אירוע מכונן: "הנסיבות לפגישה היו אמנם מאכזבות, אך תחושת חוסר האונים, הביאה לתחייה אקטיבית של הליכה בדרך האמיתית, מתוך תחושת הלב".

"אנחנו יודעים, כי הדרך להכרה עדיין ארוכה. אבל, אנחנו רוצים לעבוד קשה כדי ליישם את האמת בתוכנו. על דרך חיים אי אפשר להתפשר. עבורנו זהו צורך קיומי ואנחנו לא מתכוונים לוותר למרות המאמץ הכרוך בכך. אנחנו תופרים את תוכנית הלימודים כמו בחלומותינו הטובים ביותר. לו היה זה אפשרי, הייתי חוזרת ללמוד בכיתה שכזו."

חלק מההורים הפעילים והתלמידים לעמיד (מימין לשמאל): חגית, צוף, אחינועם, עינת, עלמה, דודו, לאה ומעיין

"חשוב לנו להבהיר, שאנחנו לא איום על שאר בתי-הספר במשגב, אלא דווקא תוספת כוח חשובה למערך החינוך. לאחר מתן החוק החדש יש ביכולתנו לקבל תקציבים גדולים, שלא היו אפשריים לפני העברת החוק. כל בתי הספר הייחודיים במשגב, כמו "תבנית החינוך המזוהב" במעלה-צביה, בית-ספר "עודד" או בית-ספר "גליל", קמו למרות התנגדויות קשות מאוד של המועצה. ההצלחה בהקמתם הגיעה בעקבות עמדה חזקה ונחושה של ההורים, שלא הסכימו להתייאש."

אוסר החוק להקמת זרם חינוך משולב

הכנסת הצביעה לאחרונה בעד הקמת זרם חינוך ממלכתי חדש בישראל המשותף לדתיים ולחילוניים, בנוסף לשני הזרמים הקיימים - הזרם הממלכתי והממלכתי דתי. במסגרת הזרם החדש, יתוגברו הלימודים בבתי הספר הממלכתיים בלימודי יהדות. "הפרדת החינוך לשני זרמים יצרה קיטוב עמוק במדינה". קבע ח"כ הרב מלכיאה, מיוזמי החוק. "מדובר במהפכה רבת בחינוך בישראל". לדבריה של ח"כ טרטמן, אין כמו לימודים משותפים כדי לעשות כן. "זהו חוק חשוב שהשלכתו נוגעת לכולנו ברמת הפרט, העם והמדינה", אמרה טרטמן. הצעת החוק, שזכתה לתמיכת הממשלה, תתקצב בשלושה מיליון שקלים בשנה הראשונה, שישוה מיליון שקלים בשנה השנייה ועד 25 מיליון שקלים בשנה השלישית. כבר היום פועלים במסגרת דומה מספר בתי-ספר מרשתות מיתרים, תל"י וקשת וכן בתי הספר של תקוה, כפר אדומים ומזכרת בתיה.

"הבעיה של חוסר מקום לחינוך מעורב היא לא רק בעיה של אשחר", מבהיר דודו. "הוחחנו, שבכל רחבי משגב ישנם הורים שלא מוצאים מסגרת חינוך תואמת במשגב. מדובר בהורים, המתנגדים לחומות המפרידות בין דתיים לחילוניים, אך אין להן פיתרון מוחשי לחינוך ילדיהם. זו בעיה חמורה הקיימת בכל החברה הישראלית ומן הראוי היה, שיקום באזור בית-ספר מגוון, המוביל באותו והמקבל תנופה נוספת בעקבות אישור החוק החדש והמבורך".

חגית טוענת, שהיוזמה המקומית להקמת מסגרת חינוכית משולבת, תביא תועלת למערכת החינוך במשגב. "חשוב לנו להבהיר, שאנחנו לא איום על שאר בתי-הספר במשגב, אלא דווקא תוספת כוח חשובה למערך החינוך. לאחר מתן החוק החדש, יש ביכולתנו לקבל תקציבים שלא היו אפשריים לפני העברת החוק בכנסת", אומרת חגית. "כל בתי הספר הייחודיים במשגב, כמו "תבנית החינוך המזוהב" במעלה-צביה, בית-ספר "עודד" או בית-ספר "גליל", קמו למרות התנגדויות קשות מאוד של המועצה. ההצלחה בהקמתם הגיעה הודות לעמדה חזקה ונחושה של ההורים, שלא הסכימו לוותר על חלומם. אני משוכנעת, שגם אנחנו נמצא את הדרך להכרה, למרות חוסר התמיכה הנוכחי ביוזמתנו".

יוסי פניני מסכים, כי יכולת עמידה איתנה, תניב את התוצאות הרצויות. "אני יכול לומר בוודאות מניסיוני רב השנים, שאלה המתעקשים, אלה המאמינים בדרך הקשה ומישירים מבט למטרה, הם אלה

אותם כיום היא האמונה, שבעוד שבועות אחדים, עתיד לקום בית-ספר ראשון בגליל המערבי, בעל אופי משולב לדתיים ולחילוניים. הם מחכים בקוצר רוח ליום הפתיחה בכיתה המקומית, בו יתכנסו ילדיהם לפני המורה החדשה ויקריאו את הברכה המסורתית: "שלוש כיתה א"י ובכך, יגשימו את חלום הוריהם.

בימים אלה פועלים צוותי ההקמה במלוא המרץ וצוות הגיוס פועל בשני מישורים: איתור מורה לכיתה א' - בעלת אישיות חינוכית המתאימה למסגרת המגוונת ובהרשמת תלמידים הרוצים לזכות במסגרת חינוכית ייחודית ומרתקת. לקבלת מידע נוסף: חגית: 052-6362884
דודו: 052-4663301

צוות ההקמה של הכיתה המגוונת בפגישה עם עמותת "מיתרים"

כדי ליישם את האמת בתוכנו. על דרך חיים אי אפשר להתפשר. עבורנו זהו צורך קיומי ואנחנו לא מתכוונים לוותר, למרות המאמץ הכרוך בכך", מדגישה יעל. "שליחת ילדנו למסגרת חינוך לא תואמת, היא בגדר גלות תרבותית ואנחנו מקווים, שלא להגיע למצב שכזה". הורים מצוות ההקמה מקווים, שהכיתה העתידית, לא תוגדר כחינוך מקומי או כחינוך ביתי לאורך זמן. כוונתם היא להתרחב ולהתפתח עד לאותו הרגע בו יוגדרו, כמסגרת חינוך ממלכתית מוכרת. בנוסף, הם מדגישים, כי המיקום באשחר הוא זמני ובעתיד הם מקווים להתמקם קרוב לשאר מוסדות החינוך במשגב.

בעקבות החוק לחינוך משולב

ימים ספורים בלבד, לאחר אישור החוק החדש להקמת זרם החינוך המשולב, נפגשים שוב נציגי עמותת "מיתרים" עם ועד הפעולה של הקמת הכיתה המעורבת. יוסי פניני, מנכ"ל עמותת "מיתרים", מעריך, שהסיכוי להקמת הכיתה המגוונת לאחר אישור החוק החדש, היא יישומית יותר מבעבר. "רשת "מיתרים" החליטה החלטה אסטרטגית ומשמעותית, להפעיל את כל המשאבים שבידיה, כדי לעזור בהקמת המסגרת החינוכית החדשה", אומר פניני, בפגישה עם צוות ההקמה.

בשלבם אחרונים של בחירת מחנכת וקולט מתעניינים פוטנציאליים לצורך תגבור מספר התלמידים. הצוות הפדגוגי מנסח תוכנית לימודים מגוונת, שתעניק יכולת גבוהה של תכנים בסיסיים וערכיים לכיתה החדשה. חלק מהשיעורים יינתנו בהתנדבות על ידי תושבים, שהציעו את עזרתם המקצועית בתגבור שעות הוראה. תושבים אחרים הציעו את עזרתם בשיפוץ מתחם הלימוד, בבניית כיסאות מעץ ואפילו בתפירת וילונות חדשים לחלונות הכיתה העתידית.

"תוכנית הלימודים לשנת הלימודים הקרובה מתוכננת בדייקנות", מבהירה עינת. "אנחנו תופרים את תוכנית הלימודים כמו בחלומותינו הטובים ביותר. כיף לדעת, שאלה התכנים שתלמד בתי". אחד האבות מחייך ואומר, כי לו היה זה אפשרי, הוא היה חוזר ללמוד בכיתה שכזו. בנוסף למערכי שיעור בסיסיים כמו עברית וחשבון, יילמדו בכיתה מגוון רחב של שיעורי תגבור, כדוגמת סיפורי תנ"ך ופרשת השבוע, מוסיקה ויצירה, חקלאות בר-קיימא ושיעורי בעלי חיים, ספורט ואומנות-לחימה.

יעל, אחת האימהות הפעילות, סבורה, כי זו תהיה הצלחה יוצאת מגדר הרגיל. "אנחנו יודעים, כי הדרך להכרה, עדיין ארוכה. אבל אנחנו רוצים לעבוד קשה

קשים בין דתיים לחילוניים. הפעם הראשונה שדתיים וחילונים נפגשים יחד מתרחשת בתקופת השירות הצבאי ואז הסטיגמות כבר חיות וקיימות והכרת האחר מצטמצמת. חינוך בגיל מוקדם גורם לסובלנות ולכבוד הדדי".

"יש כאן קרקע פוריה לאורח חיים משותף", אומרת אחת האימהות. "ניסו להציע לנו תגבור של חינוך יהודי בכיתה בבית-ספר רגיל, אך לא זו הבעיה. אנחנו רוצים רצף בבית-ספר, המצמיח יחד את התלמידים. הרעיון המרכזי הוא אורח חיים משותף לדתיים ולחילונים, הדוגל בשיתוף ולא בהפרדה. פיצול הילדים להגדרות חינוך שונות יכול לפגוע במטרה".

חגית, אחת האימהות הפעילות, מוסיפה, שבשנה האחרונה פועלת עמותת "מיתרים" בגני אשחר, מביאה מכנה משותף לחינוך, בו משולבים יחד ילדים ממשפחות דתיות, חילוניות ומסורתיות. "עמותת "מיתרים" אין הצליחה ליצור מצע משותף בגנים. אין מעורב לכיתה א' מעורבת הוא הכרחי".

עינת משוכנעת, שמערכות החינוך במשגב, הן טובות ומעולות: "יש להם ידע נרחב בהתנדבות על ידי תושבים, שהציעו את עזרתם המקצועית בתגבור שעות הוראה. א. יש שיתוף טוב של ההורים ואין ספק, שהצוות החינוכי מיומן ומקצועי. אך בתי-הספר במשגב הקיימים כיום, לא עונים לצרכינו מבחינה אידיאולוגית". דודו מוסיף, שהבחירה ללמוד במוסד חילוני או במוסד דתי, אינה מספקת: "לבתי-הספר החילונים חסר את הפן היהודי בלימוד שלהם ולבתי-הספר הדתיים חסר את הפן של קבלת האחר ודברים טובים אחרים, הקיימים בחינוך הממלכתי. בנוסף, יש בחינוך הדתי משהו מאוד מסוגר ולא פתוח לכלל הקהילה. יש תורניות יתר, הרבה יותר מאשר היה נפוץ בזמננו. זה לא מתאים בהכרח לכל הורה דתי".

רוני, המתגוררת ביישוב חרשים, היא אחת מההורים העתידיים לשלוח את ילדיהם לכיתה המגוונת באשחר. "למשפחה שלנו אין הגדרה דתית מדויקת", אומרת רוני. "אנחנו לא מוצאים מסגרת חינוכית שתתאים לרוחנו. בתנו הגדולה למדה בבית-ספר דתי בכרמיאל ולאחר שנה עברה לבית-הספר החילוני במשגב, אך שם חשנו, שיש חוסר בהתבוננות עמוקה יותר בזהות היהודית. עמדנו על סף ייאוש כאשר חשבנו להרחיק עד בית-הספר "מיתרים" בזכרון-יעקב".

מינוף המיזם החינוכי החדש

כעת מחולק מטה ההקמה לארבעה צוותים. הצוות הלוגיסטי עוסק בבחירת מקום מסודר והולם למבנה הכיתה ובהסדרים עם חברות חיצוניות לרכישת ציוד נלווה. הצוות הפיננסי בוחן פתרונות מימון וגיוס תרומות. צוות הגיוס נמצא

"לבתי הספר במשגב יש ידע נרחב כיצד יש להכין את הילד מהגן לכיתה א'. יש שיתוף טוב של ההורים ואין ספק, שהצוות החינוכי מיומן ומקצועי. אך לבתי-הספר החילונים חסר את הפן היהודי בלימוד שלהם ולבתי-הספר הדתיים חסר את הפן של קבלת האחר. בנוסף, יש בחינוך הדתי משהו מסוגר ולא פתוח לכלל הקהילה."